

2020-02-06
Fi2020/00455/OU**Finansdepartementet**Statskontoret
Box 396
101 27 Stockholm

Uppdrag att följa upp och analysera hur statliga myndigheter har arbetat med arbetsrättsliga villkor i upphandlingar

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Statskontoret att följa upp och analysera hur statliga myndigheter under 2018 arbetade med att ställa arbetsrättsliga villkor i sina upphandlingar, sammanställa och redovisa goda exempel på hur myndigheter kan arbeta med sådana villkor, samt lämna förslag på hur förutsättningarna kan förbättras för statliga myndigheter att uppställa dessa villkor.

Statskontoret ska vid genomförandet av uppdraget inhämta uppgifter och synpunkter från Upphandlingsmyndigheten. Statskontoret ska även inhämta synpunkter från arbetsmarknadens parter (centralorganisationerna).

Uppdraget ska redovisas till regeringen (Finansdepartementet) senast den 18 december 2020.

Bakgrund

Regeringen gav 2016 Upphandlingsmyndigheten i uppdrag att verka för att genomföra och följa upp den nationella upphandlingsstrategin (Fi2016/00833/OU). Av strategin framgår att konkurrensen i den offentliga upphandlingen inte får ske på bekostnad av en god arbetsmiljö eller skäliga anställningsvillkor. Krav på villkor i nivå med svenska kollektivavtal är ett viktigt sätt att motverka social dumpning.

Sedan juni 2017 ska upphandlande myndigheter och enheter, om det är behövligt, ställa arbetsrättsliga villkor om lön, semester och arbetstid i nivå med kollektivavtal. Denna skyldighet gäller vid upphandling av varor,

tjänster, byggentreprenader och koncessioner som uppgår till minst de tröskelvärden som gäller enligt respektive upphandlingslag.

Upphandlingsmyndigheten utarbetar stöd för upphandlande myndigheter och enheter avseende såväl när det finns behov att ställa arbetsrättsliga villkor (riskbedömningar) som hur villkoren kan formuleras.

I syfte att följa upp de statliga myndigheternas tillämpning av den nya lagstiftningen infördes ett återrapporteringskrav i ett stort antal myndigheters regleringsbrev för 2018. Enligt återrapporteringskravet skulle myndigheten redovisa hur den vid upphandlingar som överstiger gällande tröskelvärden hade arbetat med att uppfylla de nya kraven på kollektivavtalsenliga villkor som följer av 17 kap. 2–5 §§ lagen (2016:1145) om offentlig upphandling. Totalt återrapporterade 148 myndigheter i sina årsredovisningar hur de hade arbetat med att ställa arbetsrättsliga villkor i relevanta upphandlingar.

Närmare om uppdraget

Uppföljningen och analysen av hur statliga myndigheter har arbetat med att ställa arbetsrättsliga villkor i sina upphandlingar ska utgå från ett lämpligt urval av de myndigheter som fick återrapporteringskrav. Myndigheter med stora inköpsvolymmer och Kammarkollegiet bör ingå i urvalet. Statskontoret ska bl.a. redovisa vilken typ av arbetsrättsliga villkor som myndigheterna har ställt och vid vilka slags upphandlingar som detta förekommer. Statskontoret ska också undersöka om och hur myndigheterna har utvecklat sitt upphandlingsarbete med anledning av återrapporteringskravet. I uppdraget ingår att redovisa vilka effekter som myndigheterna anser sig ha uppnått genom att de ställt arbetsrättsliga villkor.

I redovisningen av goda exempel på hur myndigheter kan arbeta med arbetsrättsliga villkor i upphandlingar ska en redogörelse för framgångsfaktorer i myndigheternas arbete ingå. Även vilka svårigheter som myndigheterna har identifierat ska redovisas. Exempelen ska kunna användas av andra myndigheter.

På regeringens vägnar

Lena Micko

Ulrika Sjöholm

Kopia till

Kammarkollegiet
Upphandlingsmyndigheten